

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/36/2024
Identifikačné číslo spisu:	8420010429
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8420010429.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenej M. C. pre pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 20. augusta 2024 v Bratislave o dovolaní obvinenej M. C. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 10. februára 2021, sp. zn. 6To/54/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej M. C. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Kežmarok (od 1. júna 2023 Okresný súd Poprad, pozn.) (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 30. októbra 2020, sp. zn. 9T/92/2020 (od 1. júna 2023 sp. zn. KK-9T/92/2020, pozn.), uznal obvinenú M. C. a obvinenú B. Č. vinnými z pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. d), písm. g), ods. 3 písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1) dňa 30. marca 2020 v čase okolo 11.00 hod. v G. na ul. H. číslo XXXX/XX spoločne po predchádzajúcej vzájomnej slovnej dohode vošli do predajne Kaufland, prechádzali predajňou, vyhliadli si zákazničku, ktorá mala v nákupnom košíku tašku a v oddelení zeleniny z nákupnej tašky z nákupného košíka, ktorý mala poškodená I. W. pri sebe, využijúc jej nepozornosť, vzala obž. B. Č. koženú peňaženku krémovej farby bez uvedenia značky v hodnote 13 eur, v ktorej bola finančná hotovosť 380 eur, bankomatová karta rakúskej banky, z ktorej výber nebol uskutočnený, kartičku poistenca na meno I. W. a obž. B. Č. si peňaženku ukryla do bundy, následne sa obe obžalované snažili odísť von z predajne, avšak boli zadržané pracovníkom SBS, čím takto spôsobili škodu poškodenej I. W., bytom G., U. č. XXXX/X celkovo v sume 393 eur,

2) dňa 6. februára 2020 v čase medzi 10:00-11:00 hod. v G., na ulici H. číslo XXXX/XX, spoločne po

predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli do obchodného domu Kaufland, v priestoroch predajne si vyhládli staršiu pani a to poškodenú S. H., nar. XX. O. XXXX, využívajúc jej spomalenú chôdzu a reakcie z dôvodu veku a kardiologického ochorenia, čakali na vhodnú príležitosť, kedy si poškodená S. H. nedávala pozor a v čase, keď sa nachádzala pri chladiacich boxoch využili obe obžalované jej nepozornosť takým spôsobom, že obžalovaná M. C. sa natisla svojím telom medzi S. H. na nákupný košík, obžalovaná B. Č. využila tento moment, v nákupnom košíku otvorila kabelku poškodenej a vytiahla z nej peňaženku v hodnote 5 eur, v ktorej sa nachádzala finančná hotovosť 100 eur, poštový poukaz v hodnote 21,40 eura a tak obidve obžalované z obchodného domu Kaufland odišli preč na neznáme miesto, čím takto spôsobili poškodenej S. H. celkovú škodu v sume 126,40 eura,

3) dňa 29. februára 2020 v čase okolo 09:15 hodine v G., na ulici H. číslo XXXX/XX, obidve obžalované po spoločnej predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli do obchodného domu Kaufland, v priestoroch predajne si vyhládli poškodenú V. X., ktorá si v tom čase u obsluhy predajne na oddelení mäsových výrobkov pýtala tovar, pričom jednou rukou držala nákupný košík, na ktorom v jej tesnej blízkosti mala zavesenú kabelku, načo obidve obžalované pristúpili k nákupnému košíku a obžalovaná B. Č. otvorila zips kabelky a z kabelky vybrala peňaženku v hodnote 20 eur, v ktorej sa nachádzali doklady a finančná hotovosť 50 eur, načo obidve obžalované z obchodného domu Kaufland odišli preč na neznáme miesto, peniaze si rozdelili a peňaženku vyhodili, čím spôsobili poškodenej V. X. celkovú škodu v sume 70 eur,

a obž. M. C. sa uvedených skutkov dopustila aj napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo dňa 11. februára 2019, sp. zn. 2T/11/2019, právoplatným 27. februára 2019, bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, za čo jej bol uložený trest odňatie slobody podmienene na 2 (dva) roky 6 (šesť) mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 30 (tridsať) mesiacov do 28. augusta 2021 s probačným dohľadom,

a obž. B. Č. sa uvedených skutkov sa dopustila aj napriek tomu, že 11. februára 2020 bola postihnutá za spáchanie priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za ktorý jej bola Obvodným oddelením PZ SR Vranov nad Topľou uložená bloková pokuta v sume 30 eur, ktorú nezaplatila na mieste, číslo pokutového bloku 17071218,

Za to obvinenej M. C.Á. okresný súd uložil podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, na výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinenej B. Č. okresný súd za to podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov, na výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Okresný súd podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodil obvinenú M. C., nar. XX. T.F. XXXX v U., trvale bytom C. XXXX/XX, Z., t. č. ÚVV Prešov, spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Kežmarku, pod č. Pv 183/20/7703-62 zo 6. augusta 2020, podanej na okresný súd 7. augusta 2020, pre skutok tvoriaci súčasť pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorý mala spáchať tak, že

dňa 7. februára 2020 v čase o 11.35 hod. v D., na ulici Š. číslo XXX, prišla do obchodnej predajne LIDL, v priestoroch predajne pri pulte s ovocím v tesnej blízkosti vchodu do predajne si vyhládla poškodenú O. Č., ktorá mala prevesenú kabelku cez ľavé rameno a hlavu, pristúpila k nej, kabelku rozzipsovala a z kabelky v hodnote 7,10 eura, ktorej dlhšie ramienko mala poškodená počas vyberania jablák prehodené cez ruku, vytiahla dámsku lesklú, koženú, hrubšiu peňaženku menších rozmerov, v ktorej bola finančná hotovosť 11 eur, preukaz na MHD v Košiciach, ktorého cena za vybavenie je 6,80 eura, preukaz na železničnú dopravu v cene 10 eur a kartičku poisťovne Všeobecnej zdravotnej poisťovne, ktorej cena za vybavenie je 10 eur, vydanú na meno O. Č., načo obžalovaná z predajne LIDL odišla preč na neznáme miesto, čím takto spôsobili poškodenej O. Č. celkovú škodu 45,80 eura,

a obž. M. C. sa uvedené skutku mala dopustiť aj napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza z 11. februára 2019, sp. zn. 2T/11/19, právoplatným 27. februára 2019, bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, za čo jej bol uložený trest odňatie slobody podmienene na 2 (dva) roky 6 (šesť) mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 30 (tridsať) mesiacov do 28. augusta 2021 s probačným dohľadom, pretože nebolo dokázané, že tento skutok spáchala obvinená M. C..

Okresný súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvineným M. C. a B. Č. povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne S. H., škodu vo výške 120 eur a V. X., škodu vo výške 108 eur. Súčasne podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku odkázal O. Č., s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Obvinená M. C. H. a prokurátor napadli uvedený rozsudok okresného súdu odvolaniami. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 10. februára 2021, sp. zn. 6To/54/2020, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil v napadnutom rozsudku vo vzťahu k obvinenej M. C. výroky o vine pod bodmi 1) až 3), výrok o treste a výrok o náhrade škody v tej časti, v ktorej bola obvinenej uložená povinnosť spolu s už odsúdenou B. Č. nahradiť spoločne a nerozdielne S. H., škodu vo výške 120 eur. Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku krajský súd uznal obvinenú M. C. vinnou z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 písm. b) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 30. marca 2020 v čase okolo 11.00 hod. v G. na ul. H. číslo XXXX/XX spoločne po predchádzajúcej vzájomnej slovnej dohode s ods. B. Č. vošli do predajne Kaufland, prechádzali predajňou, vyhládli si zákazníčku, ktorá mala v nákupnom košíku tašku a v oddelení zeleniny z nákupnej tašky z nákupného košíka, ktorý mala poškodená I. W. pri sebe, využijúc jej nepozornosť, vzala ods. B. Č. koženú peňaženku krémovej farby bez uvedenia značky v hodnote 13 eur, v ktorej bola finančnú hotovosť 380 eur, bankomatová karta rakúskej banky, z ktorej výber nebol uskutočnený, kartičku poisťovne na meno I. W. a ods. B. Č. si peňaženku ukryla do bundy, následne sa obe snažili odísť von z predajne, avšak boli zadržané pracovníkom SBS, čím takto spôsobili škodu poškodenej I. W., bytom G., U. č. XXXX/X celkovo v sume 393 eur,

dňa 29. februára 2020 v čase okolo 09:15 hodine v G., na ulici H. číslo XXXX/XX, obž. M. C. s ods. B. Č. po spoločnej predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli do obchodného domu Kaufland, v priestoroch predajne si vyhládli poškodenú V. X., ktorá si v tom čase u obsluhy predajne na oddelení mäsových výrobkov pýtala tovar, pričom jednou rukou držala nákupný košík, na ktorom v jej tesnej blízkosti mala zavesenú kabelku, načo obidve pristúpili k nákupnému košíku a odsúdená B. Č. otvorila zips kabelky a z kabelky vybrala peňaženku v hodnote 20 eur, v ktorej sa nachádzali doklady a finančná hotovosť 50 eur, načo obž. M. C. s ods. B. Č. z obchodného domu Kaufland odišli preč na neznáme miesto, peniaze si rozdelili a peňaženku vyhodili, čím spôsobili poškodenej V. X. celkovú škodu v sume 70 eur,

a uvedených skutkov sa dopustila aj napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza z 11. februára 2019, sp. zn. 2T/11/19, právoplatným 27. februára 2019, bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, za čo jej bol uložený podmienený úhrnný trest odňatie slobody s probačným dohľadom na 28 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 30 mesiacov.

Za to obvinenej M. C. krajský súd uložil podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody na 2 roky, na výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Krajský súd podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku oslobodil obvinenú M. C. spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Kežmarok, sp. zn. Pv 183/20/7703-62 zo dňa 6. augusta 2020 pre skutok právne kvalifikované ako pokračovací zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorý mala spáchať s už odsúdenou B. Č. tak,

že

dňa 6. februára 2020 v čase medzi 10:00-11:00 hod. v G., na ulici H. číslo XXXX/XX, spoločne po predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli do obchodného domu Kaufland, v priestoroch predajne si vyhládli staršiu pani a to poškodenú S. H., nar. XX. O. XXXX, čakali na vhodnú príležitosť, kedy poškodená S. H. nedávala pozor a v čase, keď sa nachádzala pri chladiacich boxoch využili obe obvinené jej nepozornosť takým spôsobom, že obvinená M. C. sa natisla svojím telom medzi S. H. na nákupný košík, odsúdená B. Č. využila tento moment, v nákupnom košíku otvorila kabelku poškodenej a vytiahla z nej peňaženku v hodnote 5 eur, v ktorej sa nachádzala finančná hotovosť 100 eur, poštový poukaz v hodnote 21,40 eura a tak obidve obvinené z obchodného domu Kaufland odišli preč na neznáme miesto, čím takto spôsobili poškodenej S. H. celkovú škodu v sume 126,40 eura, a obv. M. C. sa uvedených skutkov dopustila aj napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza z 11. februára 2019, sp. zn. 2T/11/19, právoplatným 27. februára 2019, bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a iné, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody podmienene na 2 (dva) roky 6 (šesť) mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 30 (tridsať) mesiacov do 28. augusta 2021 s probačným dohľadom, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchala obvinená.

Krajský súd zamietol odvolanie prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenej M. C. doručené 29. marca 2021 a jej obhajcovi 26. marca 2021, podala obvinená najprv sama (doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 4. januára 2023, č. l. 810), následne prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu 14. júna 2023 (č. l. 843-844) dovolanie a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinená uviedla, že v konaní pred okresným súdom bola rozsudkom, uznaná vinnou zo spáchania skutku uvedeného v ňom pod bodom 3, a to napriek tomu, že sa uvedeného skutku nedopustila a za účelom preukázania svojej neviny navrhla súdu vykonať dôkazy za účelom náležitého objasnenia veci, avšak okresný súd tieto návrhy neakceptoval. Vytýkané pochybenie, ktoré bolo podrobne rozpísané v odvolaní proti rozsudku z 9. decembra 2020 nebolo podľa obvinenej napravené ani v konaní o riadnom opravnom prostriedku vedenom na krajskom súde, ktorý sa nijako nevysporiadal s ňou vytýkaným pochybením a ani k nemu nezaujal žiadne relevantné stanovisko. V dôsledku toho boli podľa obvinenej pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci, preto sa domnievala, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon, a to v jej neprospech. Síce formálne boli jej práva na obhajobu zachované, avšak jej návrhy na doplnenie dokazovania neboli súdmi akceptované, v dôsledku čoho podľa nej nebol náležite zistený skutkový stav a vznikli závažné pochybnosti o tom, či sa skutok vôbec stal. Tak ako to už uvádzala v predchádzajúcich konaniach jej práva na obhajobu boli porušené najmä tým, že nebol zabezpečený dôkaz znalecký posudok z odvetvia súdneho lekárstva - antropológia porovnania tváre osôb. Obvinená uviedla, že je presvedčená o tom, že dôkazom o spáchaní skutku určitou osobou by nemalo byť a ani nemôže byť „iba“ údajné opoznanie osoby na videozázname laikom, tak ako je to v tomto prípade, ale vierohodným a nespochybniteľným dôkazom môže byť iba znalecký posudok, na ktorého závery by mal súd pri identifikácii osôb odkazovať. Poznamenala, že problematika identifikácie tváre na základe kamerového záznamu alebo fotografií spadá do odboru kriminalistiky - odvetvia kriminalistickej antropológie, pričom túto vysoko odbornú činnosť vykonáva Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru, využívajúc všetky exaktné stanovené vedecké metódy alebo postupy umožňujúce vysloviť vysoko pravdepodobný a objektivizovaný záver o tom, že určité javy, stavy, situácie alebo skutočnosti nastali. Dodala, že vysoko pravdepodobný a objektivizovaný záver o tom, či na skúmanom kamerovom zázname a fotografiách je tá istá osoba, môže teda vysloviť iba znalec z odboru kriminalistiky - odvetvia kriminalistickej antropológie, teda takýto záver, a to ani pri akejkoľvek snahe a motivácii nemôže bez pochybností vysloviť nik iný, určite ani svedkovia vypočutí v konaní S.. W. a W.. N.. Súd však napriek tomu, že takýto dôkaz - znalecký posudok - prokurátor v priebehu konania nepredložil, ustálili, a to bez ďalších dôkazov, ktoré by tomu jednoznačne nasvedčovali, že osobou na video-zázname je obvinená, iba na základe toho, že to tak

povedali dvaja vyššie uvedení pracovníci SBS. Nebolo preto podľa obvinenej možné, aby súd bez pochybností uzavrel, že „silnejšia osoba“ na videozázname je práve ona a navyše v kontexte toho čo vypovedala jej sestra ods. B. Č. v konaní, ktorá potvrdila, že pri tejto krádeži obvinená nebola, ale, že s ňou bola a na videozázname je ich ďalšia sestra S. Č.. Obvinená skonštatovala, že takýmto postupom došlo k zásadnému pochybeniu na strane súdov a k nesprávnym záverom o jej vine vo vzťahu k skutku uvedenému pod bodom 3. rozsudku okresného súdu, resp. k druhému skutku z rozsudku krajského súdu, čím podľa obvinenej boli porušené závažným spôsobom jej práva na obhajobu.

Z týchto dôvodov obvinená navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že napadnutým rozsudkom krajského súdu, bol porušený zákon v ustanovení § 321 ods. 1 písm. b), písm. c), ods. 3 Trestného poriadku a v konaní, ktoré mu predchádzalo v ustanoveniach § 119 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 Trestného poriadku, a to v jej neprospech; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, a rozsudok okresného súdu vo výroku o vine a treste; a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu v Poprade, pracovisko Kežmarok, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Prokurátor príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvinenej uviedol, že s dôvodmi dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je možné sa stotožniť. Je podľa prokurátora nepochybné, že v priebehu celého trvania trestného konania vrátane konania na okresnom súde, ako aj konania na krajskom súde, boli v celom rozsahu dodržané všetky zákonné práva obvinenej na obhajobu, keďže počas trvania celého prípravného konania, ako aj počas konania na súde z dôvodu nutnej obhajoby, zastupoval práva dovolávateľky súdom ustanovený obhajca JUDr. Slavomír Firment, v rámci prípravného konania, ako aj v rámci hlavného pojednávania boli vykonané všetky navrhované dôkazy v plnej miere s rešpektovaním zákonom stanovených práv obvinenej osoby. Zároveň boli podľa prokurátora vykonané všetky dostupné dôkazy, a to zákonom predpísaným spôsobom a konajúce súdy vo veci rozhodli na základe správneho právneho posúdenia zisteného skutkového stavu, za správneho použitia príslušného hmotnoprávneho ustanovenia, pretože zo strany konajúcich súdov boli, okrem iného, v plnej miere dodržané aj podmienky uvedené v § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku a uvedené je podľa neho možné oprieť o nie len celkový obsah na vec vzťahujúceho sa spisového materiálu, obsah jednotlivých rozhodnutí vo veci konajúcich súdov, ale aj o celkový konkrétny postup a postoj samotnej obvinenej a jej ustanoveného obhajcu v priebehu celého trestného konania, vrátane konania pred súdom.

Prokurátor poznamenal, že v rámci celého konania teda nedošlo v žiadnom prípade k situácii alebo okolnosti, ktorá by znamenala porušeniu práv obžalovanej na obhajobu. V plnej miere v rámci konania na súde bola dodržaná zásada „rovnosti zbraní“. Nemožno za porušenie práva na obhajobu v žiadnom prípade považovať procesný postup súdu spočívajúci v nevykonaní dokazovania podľa návrhu obvinenej na vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru kriminalistiky, odvetvie antropológia, nakoľko takýto návrh na vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru antropológie, berúc do úvahy obsah zápisníc z hlavného pojednávania, obvinenou, ako aj jej ustanoveným obhajcom v rámci konaní hlavných pojednávaní prednesený nebol. Uvedený dôkaz a návrh na jeho vykonanie vyplýva až z obsahu odôvodnenia odvolania obvinenej, podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. Slavomíra Firmenta proti rozsudku okresného súdu. S touto okolnosťou sa vysporiadal krajský súd v rámci odôvodnenia rozsudku, keď sa nestotožnil so špekulatívnymi odvolacími námietkami obhajoby s konštatovaním, že výpovede svedkov S. W. a W. N. považuje za logické a konzistentné a tieto predstavujú dôkaz, ktorý pravdivo vypovedá o konaní obžalovaných osôb.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, pri zistení, že v danom prípade dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako mimoriadneho opravného prostriedku nie sú podľa prokurátora preukázané, navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvinenej, podané prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Slavomíra Firmenta, zamietol v zmysle ustanovenia § 392 ods. 1 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvinenou ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvinenou uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a/alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Pokiaľ ide o obvinenou označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Tiež sa žiada doplniť, že tento dovolací dôvod vyžaduje, aby bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Nie je ním len všeobecné právo obvineného zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní a súdom (§ 34 Trestného poriadku), ale aj právo na navrhovanie dôkazov priamo obvineným alebo prostredníctvom obhajcu (§ 34 ods. 1, § 44 ods. 2 Trestného poriadku). Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku), alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 16/2013-I a 7/2011).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu je jedným zo základných atribútov spravodlivého

procesu zabezpečujúcich „rovnosť zbraní“ medzi obvinenou na jednej strane a prokurátorom ako žalobcom v trestnom konaní, na strane druhej. Táto základná zásada trestného konania je v Trestnom poriadku upravená v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku, vyplýva z čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a je garantovaná v ďalších významných právnych dokumentoch, akými sú Listina základných práv a slobôd a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Porušenie práva na obhajobu je podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je však koncipovaný oveľa užšie, keďže nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu ale len porušenie tohto práva zásadným spôsobom. Pri posudzovaní, či v danom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvinenej na obhajobu sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvinenej tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiacie v prospech obvinenej, a aby sa na tieto v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Žiada sa pripomenúť, že v zmysle platnej judikatúry je zásadným porušením práva na obhajobu najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania, ktoré smerujú k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (keď obvinený nemal obhajcu v prípade spadajúcom pod dôvod povinnej obhajoby, ak predmetné porušenie práva na obhajobu malo vplyv na priebeh alebo konečný výsledok trestného konania, tiež napr. vykonanie verejného zasadnutia o odvolaní bez prítomnosti obhajcu obvineného, hoci na to obvinený nedal súhlas a pod.). Právo na obhajobu je v zmysle dovolacieho dôvodu podľa písmena c) potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a jeho obsahom je, okrem iného, aj možnosť obvineného vznášať námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinená namietala, že krajský súd bez náležitého odôvodnenia odmietol vykonať ňou navrhnutý dôkaz (znalecký posudok z odvetia súdneho lekárstva - antropológia porovnanie tváre osôb). Vo vzťahu k tomu najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý sa vo vzťahu k preskúmaným skutkom uvedených pod bodom 1) a 3) rozsudku okresného súdu stotožnil s ustálenými skutkovými okolnosťami okresným súdom v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne rozviedol jednotlivé dôkazy (str. 15-18), z ktorých pri ustálení tohto skutkového stavu vychádzal, krajský súd v tejto časti na toto rozhodnutie okresného súdu, z dôvodu neopakovania tých istých okolností a skutočností, v celom rozsahu odkazuje. Výsledky vykonaného dokazovania vo vzťahu k tomuto skutku vyznievajú jednoznačne a tvoria ucelenú reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých bez akýchkoľvek pochybností možno vyvodiť bezpečný záver, že obvinená spáchala tento skutok tak, ako je uvedený v napadnutom rozsudku. ... Úplnosť takto vykonaných dôkazných prostriedkov vytvorila vo veci nevyhnutný základ na záverečnú myšlienkovú činnosť aj dovolacieho súdu, ktorá spočívala v zhodnotení dôkazov v zmysle uvedených zásad vyplývajúcich z § 2 ods. 12 Trestného poriadku a na vytvorenie záverov o tom, či, ako a k akému skutku došlo. Z obsahu odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že uvedené hodnotenie dôkazov neodporuje základným princípom logického myslenia. So špekulatívnymi odvolacími námietkami obhajoby týkajúce sa tohto skutku ako aj výkladu uvedeného vyjadrenia obvinenej sa preto krajský nestotožnil.

Len samotná nespokojnosť obvinenej s rozsahom vykonaných dôkazov nie je dôvod na podanie dovolania. Za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a rovnako ani nimi uskutočnené hodnotenie dôkazov. Inak povedané, za dovolací dôvod upravený pod písmenom c) nemožno považovať nespokojnosť obvineného s rozsahom vykonaného dokazovania, resp. jeho nespokojnosť s tým, že nebolo vyhovené jeho návrhu na vykonanie dokazovania, ak súd takýto postup dostatočne a vecne správne odôvodnil. Súd vykonávajúci dokazovanie vo veci nie je totiž čo do rozsahu dokazovania viazaný návrhmi strán ani ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a

vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila. Rovnako v zmysle uvedeného súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu strany na doplnenie dokazovania. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv a želaní obvineného teda nepredstavuje zásadné porušenie práva na obhajobu. Iný než uvedený výklad by, napokon, viedol k tomu, že vykonané dôkazy by bolo nevyhnutné hodnotiť v prospech obvineného a súčasne by odporoval viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom vyplývajúcej zo zásady, že účelom dovolacieho konania (s výnimkou dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (rozhodnutia zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011 a 14/2015, uznesenie najvyššieho súdu z 1. decembra 2020, sp. zn. 6 Tdo 65/2019, uznesenie najvyššieho súdu z 22. novembra 2012, sp. zn. 5 Tdo 71/2012).

Je potrebné taktiež zdôrazniť, že trestné konanie sa posudzuje komplexne ako jeden celok a nie je možné z hľadiska zachovania práv obvinenej hodnotiť len niektoré parciálne, jednotlivito extrahované úkony, resp. postupy a na základe nich konštatovať zásadné porušenie jeho obhajobných práv. Najvyšší súd však z obsahu rozsudku okresného súdu, ako ani rozsudku krajského súdu nezistil žiadne skutočnosti svedčiacie o tom, že by v priebehu konania na súdoch nižšieho stupňa došlo k porušeniu práva obvinenej na obhajobu ani iné nerešpektovanie práv obvinenej. Naopak, jej právo na obhajobu bolo v priebehu trestného konania v plnom rozsahu zachované, pričom obvinená mala možnosť zúčastňovať sa hlavných pojednávaní a uplatňovať svoje práva, či už osobne, alebo prostredníctvom obhajcu, pričom toto svoje právo v priebehu konania aj aktívne využívala.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvinenej M. C. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.